

Det patetiska på scenen

Vad är det och vad har det för konstnärlig relevans?

Andreas Ferrada-Noli

Självständigt arbete (examensarbete), 15 högskolepoäng
Konstnärligt kandidatprogram i teater, inriktning skådespeleri
Högskolan för scen och musik, Göteborgs universitet
VT 2021

Författare: Andreas Ferrada-Noli

Arbetets rubrik: Det patetiska på scenen. Vad är det och vad har det för konstnärlig relevans?

Arbetets titel på engelska: Pathetics on stage. The questions of what, why and how.

Handledare: Studierektor/Universitetslektor Peter Melin

Examinator: Studierektor/Universitetslektor Victoria Brattström

SAMMANFATTNING

En studie i det patetiska utifrån en skådespelares arbete. Baserat på praktiskt arbete, främst utifrån monologföreställningen *Antibarbarus* på Strindbergs Intima Teater (2017), samt på samtal med två andra skådespelare med erfarenhet av det patetiska på scen. Kompletterat av Aristoteles Retoriken och inslag från populärkulturen. Huvudfrågorna som ställs i arbetet är uppdelade i vad, varför och hur. Vad är det patetiska på scenen, vad har det för värde och hur utförs det praktiskt på ett högkvalitativt sätt.

Arbetet resulterar i en bild av det patetiska som ett uttryck för och en syn på manlig svaghet. Värdet av gestaltning av svaghet som ett uttryck för mänsklighet samt värdet i de skådespelartekniska konsekvenser som kan vara gynnsamma för arbetet på scen. Utförandet kan ta vitt skilda former men många sceniska tekniker kan appliceras på gestaltningen av det patetiska med särskilt stor verkan. Arbetet med svagheten är också en balansakt mellan förlöjligande och försvarande.

Nyckelord:

skådespeleri, skådespelarteknik, skådespelarmetod, patetisk, patetiskt, patetik, pathos, svaghet, manlighet, maskulinitet, maskulinitetsnorm, lågstatus, *Antibarbarus*, podcast.

REFERENSLISTA

Aristoteles (2012). *Retoriken*. 1. utg. Ödåkra: Retorikförlaget.

Hellquist, Elof (1980). *Svensk etymologisk ordbok*. 3. uppl., 4. tr. Lund: LiberLäromedel/Gleerup.

Ferrada-Noli, Andreas (2017). *Antibarbarus* [Teaterföreställning]. Stockholm: Strindbergs intima teater, 17 december.

Filosofiska rummet. (2015). Vår rädsla för svaghet [Radioprogram]. Sveriges Radio, P1, 20 juli.
<https://sverigesradio.se/avsnitt/500873>

The Queen's Gambit (2020). [webb-TV-serie] Regissör: Scott Frank. Netflix.

Telefonsamtal med skådespelaren Jesper Barkselius 13 november 2020

Telefonsamtal med skådespelaren Viktor Björkberg 29 november 2020